

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Teze bakalářské práce

Vietnamská komunita v ČR

Thu Ha Ngo

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá tématem Vietnamské komunity v České republice. Hlavním cílem práce je zjistit účel života Vietnamců v ČR. Dílčím cílem je zjištění a porovnání života Vietnamské menšiny v ČR s životem Čechů. Práce nejdříve vymezuje základní pojmy potřebné pro vysvětlení této problematiky. Další část práce se zabývá analýzou dat týkajících se migrace, kriminality a dalších demografických faktorů ovlivňující život Vietnamců i Čechů. Navazující vlastní šetření pracuje s daty získanými od dané skupiny respondentů. Respondenti byli primárně rozděleni dle původu na Čechy a Vietnamce. Tyto dvě skupiny byly dále rozděleny podle demografických charakteristik do skupin, jejichž názory jsou v práci interpretovány a dále zpracovány. Z empirického šetření mimo jiné vyplývá, že Vietnamci jsou, až na výjimky spokojeni s životem v ČR i přesto, že většina Vietnamců žijících na území České republiky se setkala s rasismem.

Úvod

Tématem bakalářské práce je Vietnamská komunita v ČR. Dané téma jsem si vybrala kvůli tomu, že jsem původem z Vietnamu a ke zpracování tohoto tématu mám proto lepší předpoklady, zejména pro znalost Vietnamského jazyka a kultury. Často se setkávám s názorem, že Vietnamci jsou jen provozovatelé večerek, pěstitelé drog a pro českou společnost nejsou prospěšní. Jedním z dílčích cílů této práce je představit Vietnamskou komunitu na vybrané skupině respondentů takovou, jaká ve skutečnosti je. V České republice je z mnoha historických i současných důvodů nahlížení na přistěhovalce obecně značně zkresleno. Především v posledních letech díky mediálním kauzám je v ČR na Vietnamce nahlíženo spíše negativně.

Vietnamci dnes žijí v různém zastoupení téměř po celé ČR a mnozí z nich už mají české občanství, mluví perfektně česky a pracují v nejrůznějších oborech nebo sami podnikají. Spolupráce ČR a Vietnamu započala v 50 letech 20. století, a jelikož obě země byly tehdy v moci socialistických vlád, probíhala i výměna pracovních kapacit. Šlo zejména o pracovníky v průmyslové oblasti. Někteří z nich v ČR zůstali a postupně zakládali nové rodiny nebo za nimi přicházely jejich rodiny z Vietnamu. První generace Vietnamců v ČR byli především dělníci. Druhá generace se již více integrovala do české společnosti a vznikala i smíšená manželství. Příslušníci třetí generace Vietnamců už v ČR vyrůstali, chodili zde do školek, škol a znají českou společnost. Mnoho z nich studuje vysoké školy, pracuje ve významných pozicích nebo podniká v různých oborech.

Cíle a metodika

Cílem bakalářské práce je zjištění účelu života Vietnamců v ČR a dále komparace života Vietnamců v ČR s životem Čechů.

Cílem teoretické části je uvedení do základního rámce problematiky, což zahrnuje zejména představení Vietnamské komunity, jejich kultury, důvodů jejich migrace a zejména popis kontextu problematiky migrace. Práce se zabývá i vysvětlením oblasti udělování víz a občanství, tedy legislativního rámce. Podrobněji se práce zabývá rozvojem aktivit Vietnamců

v České republice v souvislosti s událostmi spojenými s tímto tématem, které rozvoj daných aktivit vymezují, určují a nepřímo na něj působí.

Ke splnění cíle teoretické části práce bude dosaženo prostudováním a vyhodnocením odborné literatury a dalších dostupných pramenů, jako například webových stránky jednotlivých ministerstev a souvisejících zákonů. Informace budou čerpány z odborných publikací v knižní podobě a také z internetových zdrojů, tedy z webových stránek Ministerstva vnitra, Ministerstva zahraničních věcí a webových stránek ČSÚ.

Cílem empirické části je ukázat pomocí matematicko-statistických metod za použití dotazníkového šetření provedeného na vybrané skupině respondentů například názor Vietnamské komunity na životní podmínky v ČR a vnímání Čechů Vietnamci a naopak. Základní technikou sběru dat budou standardizované dotazníky předložené dvěma skupinám respondentů. První skupina dotazovaných budou tři generace Vietnamců žijících v ČR. Druhou skupinou respondentů bude skupina Čechů, kteří budou odpovídat na otázky týkající se Vietnamské komunity.

Cílem práce není popsat všechny souvislosti vážící se k Vietnamské komunitě v ČR, ale komparovat data státních institucí a oficiálních dokumentů s názory příslušníků komunity, již se tyto dokumenty, statistiky a normy týkají. Cílem práce je přispět k pochopení problematiky Vietnamské komunity na území ČR prostřednictvím vyhodnocení a komparace oficiálních dat konfrontovaných s výsledky dotazníkového šetření.

Závěr

Obecným cílem práce bylo zjištění účelu života příslušníků Vietnamské komunity v České republice a komparace jejich života s životem Čechů. Potřebné informace o Vietnamské komunitě bylo potřeba zjistit pomocí dotazníkového šetření mezi skupinou Vietnamců a skupinou Čechů. Tato data byla následně roztříděna, zpracována, komparována a komentována.

V kontextu dané problematiky bylo nejprve potřebné stanovit teoretický rámec práce v podobě pojmů, názvosloví, legislativních procesů a norem. V návaznosti na vysvětlení pojmů bylo nutné popsat možné udílené formy pobytu cizincům na území ČR a zasadit je do legislativního rámce.

Pro správné pochopení nastavení omezení a zákonných povinností pro cizince bylo zapotřebí popsat historický vývoj a kontext událostí na území dnešní ČR a Vietnamu. Na teoretický rámec navazovala analýza dat dostupných v této oblasti, zejména pak dat týkajících se migrace, kriminality, ekonomické aktivity cizinců, počtu studentů a nedílnou součástí byla i analýza vývoje udílených forem pobytu cizincům na území v ČR v posledních letech.

Klíčovou součástí práce je vlastní empirické šetření, v němž byly zjišťovány názory dvou skupin respondentů na daná témata. Dotazník byl předkládán ve dvou podobách dvěma skupinám respondentů. Jednou skupinou byli Češi, u kterých byl zjišťován mimo základní charakteristiky (pohlaví a věk) počet dětí a zaměstnání a zejména názor na Vietnamskou komunitu v ČR. Druhou skupinou respondentů byli Vietnamci žijící v ČR, u kterých byly

pomocí dotazníkového šetření zjišťovány odpovědi na otázky týkající se zejména zaměstnání, udělené formy pobytu v ČR, počtu dětí, důvodu emigrace do ČR a dále jejich názoru na Českou republiku obecně, konkrétně na obyvatele ČR a na otázku navrácení se zpět do Vietnamu. Následně byla získaná data zpracována tak, aby je bylo možné popsat a později komparovat s názory druhé skupiny a dále interpretovat.

Dle zpracovaných dat je patrný rozdílný postoj ve vnímání života ve Vietnamu a vrácení se zpět do své rodné země a životem v Čechách v návaznosti na věk respondentů. Z odpovědí na otázku, zda se chtějí respondenti vrátit zpátky do své rodné země, vyplývá, že většina starších respondentů se vracet nechce z důvodu toho, že zde v Čechách žijí se svou rodinou, mají stabilní práci a nesouhlasí s aktuálním režimem ve Vietnamu. Mladí respondenti se chtějí vrátit zpět do Vietnamu z důvodu toho, že je to jejich rodná země, mají tam své příbuzné a rodinu a neplánují zůstat v Čechách dlouhodobě. Dalším patrným rozdílem je vnímání Čechů Vietnamci a vnímání Vietnamců Čechy. I přestože se 62 % dotazovaných Vietnamců setkala s rasismem, vnímá 94 % dotazovaných Vietnamců Čechy kladně. Vnímají Čechy jako velmi milé, vstřícné, upřímné a nápomocné lidi. Dotazovaní Češi hodnotí Vietnamce kladně naproti tomu „pouze“ ze 77 %. Lze tedy konstatovat, že Vietnamci vnímají Čechy daleko pozitivněji, než Češi Vietnamce.

Cílem této práce bylo popsat Vietnamskou komunitu v ČR v užších souvislostech a v návaznosti na soužití Čechů s Vietnamci. Cíl práce byl naplněn, i když rozsah práce nedovoluje uchopit danou problematiku v širších souvislostech a provést rozsáhlejší šetření s větší skupinou dotazovaných. Práce mě vedla k hlubšímu zamyšlení se nad životem Vietnamců v Čechách, k uvažování o soužití s cizinci a o otázce jejich akceptace.

Z empirického šetření vyplývá, že Vietnamci jsou, až na výjimky spokojeni s životem v ČR i přesto, že z mých vlastních zkušeností i ze zkušeností dotazovaných plyne, že většina Vietnamců žijících na území České republiky se setkala s rasismem.

Seznam vybrané literatury:

BROUČEK, Stanislav. 2003. *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR. První část.* Praha : Akademie věd České republiky, 2003. 80-86675-03-3.

HLAVATÁ, Lucie, a další. 2008. *Dějiny Vietnamu.* Praha : NLN – Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 978-80-7106-965-2.

KELLER, Jan a TVRDÝ, Lubor. 2008. *Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna.* Praha : SLON, 2008. 978-80-86429-78-6.

Nožina, Miroslav a Kraus, Filip. 2009. *Kriminální síť ve Vietnamské diaspoře.* Praha : Ústav mezinárodních vztahů Praha , 2009. 978-80-86506-82-1.